

A XXXIV. OTDK Biológia Szekció Szakmai Beszámolója

1. A konferencia időpontja és helyszíne, címe

2019. április 15-17, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai és Bionikai Kar; 1083, Budapest, Práter utca 50/A

2. Fontosabb adatok a konferenciáról

(a) A dolgozatok, a tagozatok, a bemutatott pályamunkák száma: 186db dolgozat; 20db tagozat; 185db bemutatott pályamunka

(b) Az 1-3. helyezettek száma: 62db

(c) A helyezettek intézményi megoszlása:

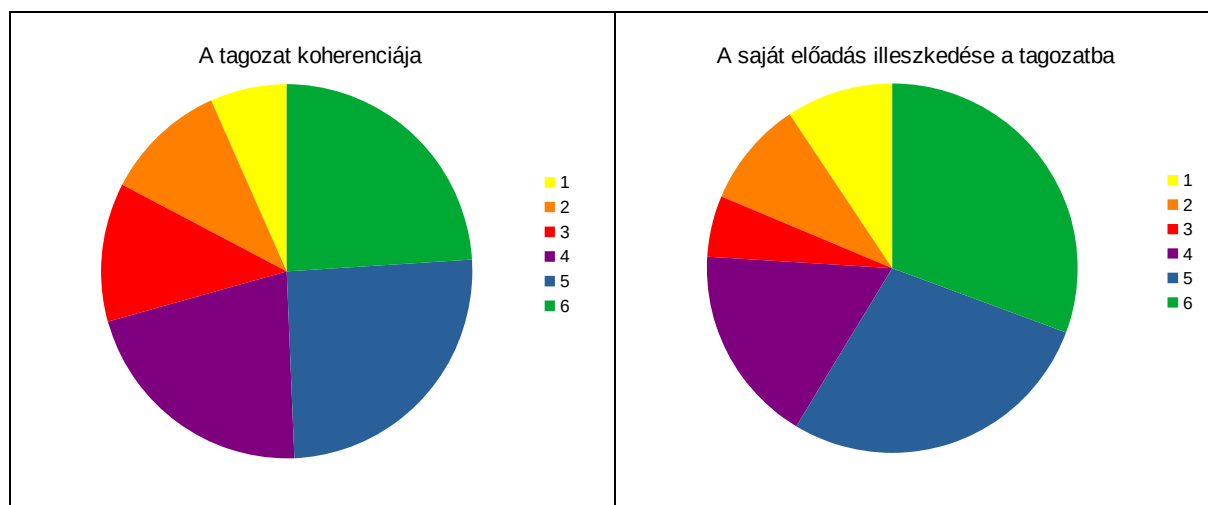
Intézmény / kar	I.	II.	III.	különdíj
ATE	2	5	2	8
BBTE (RO)			1	
BME-TTK	1			
BME-VBK	1			2
DE-TTK	1		2	
EKE-TTK				1
ELTE-TTK	9	8	3	9
EMTE (RO)		1		
KDOSZ (középiskolások)				
MOGYE (RO)				
NYE				
PE-MK	1		1	
PPKE-ITK	2	3	1	5
PTE-TTK	2	1	1	2
SJE (SK)				
SZE-GIVK				
SZIE-ÉTK		1		
SZTE-TTIK	1	9	3	3

3. A szakmai bizottság tevékenységének rövid összefoglalása és értékelése (10-15 mondatban)

A szakmai bizottság a szervező bizottságnak nagyon nagy mértékben szabad kezet adva engedte a feladatok önálló megoldását. A szervező bizottság minden kérdéssel fordulhatott a szakmai bizottság vezetéséhez és mindenben segítséget, támogatást kapott. A szervezők által javasolt tagozatbeosztást a szakmai bizottság első körben e-mailos konzultációval értékelte és megtette a javaslatait a változtatásokra. Hasonlóképpen történt a zsűritagok kijelölése is, a bizottság megosztotta velünk a korábbi évek tapasztalatait. A beosztás és a zsűritagok véglegesítése egy, az ITK épületében tartott bizottsági ülésen történt, itt vitattuk meg a plágiumjelentést és az annak kapcsán felmerülő teendőket. A szervezők és a bizottság vezetése közötti

kapcsolattartás napi szintű és operatív volt. A szakmai bizottság vezetése azonnali és hathatós segítséget nyújtott, amikor a bírálatok kapcsán az szükségessé vált új bíráló felkérésével. A vezetőség aktívan részt vett a tagok szakterületéhez tartozó tagozati üléseken. A bizottsági üléseken, illetve a körlevelekben folytatott egyeztetéseken a szervezők általában konstruktív javaslatokat kaptak, egyetlen esetben kaptak a szervezők szakmai indoklást mellőző visszajelzést, de ezt a bizottság vezetésével egyetértésben sikerült megfelelően elrendezni. Összességében a bizottság és főleg annak vezetősége elfogadta és támogatta a szervezők szakmai erőfeszítéseit. Kiemelendő, hogy elfogadták a korábbi évek gyakorlatától talán némileg eltérő, a hallgatók által ténylegesen elvégzett munkán, és nem kizárólag a kérdésfeltevés szakterületi besorolásán (a gyakorlatban sokszor inkább a témavezetők tudományterületi önazonosításán) alapuló, tehát hagyományoshoz képest a metodikákat nagyobb súllyal figyelembe vevő tagozatbeosztásra való törekvésünket. Bár óvtak tőle, nem emeltek kifogást az ellen sem, hogy kért tagozatoktól nagyon eltérő javasolt beosztás esetében az érintett témavezetőkkel előzetesen egyeztessünk.

A kérdőíves felmérés tapasztalatai alapján a hallgatók érdekes módon a saját előadásukat picivel jobban érezték a tagozatba illeszkedőnek, mint amennyire az egész tagozat koherenciáját jónak tartották. Mindkét mutatóban nagyjából a válaszadók kétharmada volt inkább elégedett (4-es vagy jobb értékelés). Ez nagyjából tükrözi saját véleményünket a munkák besorolhatóságáról, számos dolgozat esetében a besorolást jobban befolyásolták a technikai szempontok (minimális tagozati létszám), mint a szakmai indokok (pl. az immunológiai és etológiai munkák kevés száma miatt ezeket a területeken nem tudtunk igazán koherens tagozatokat létrehozni).

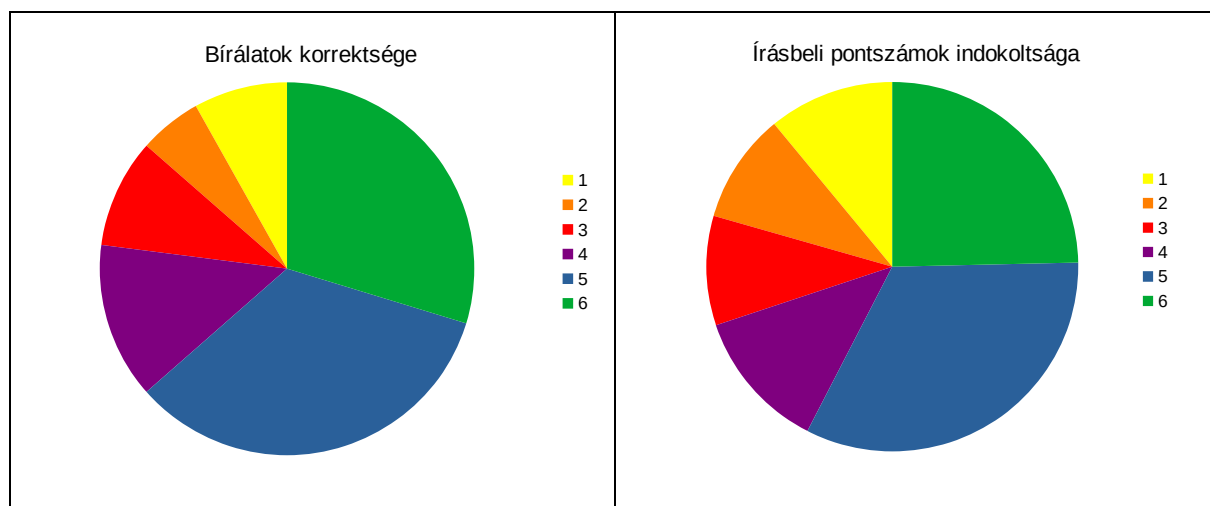

4. A bíráltatás tapasztalatai

A jelen bíráltatási rendszer óriási előnye, hogy az adott tagozat minden dolgozatát (tehát az egymással közvetlenül versengő dolgozatokat) bírálja az adott tagozathoz tartozó bíráló, ezáltal lehetősége van egy direkt rangsor kialakítására. Ugyanakkor ez a legnagyobb hátránya is: sok szakmailag kompetens és a TDK-val szimpatizáló bíráló utasítja el a bírálás folyamatában történő részvételt, mert nem vállalja a mindegy 350-400 oldal (10-12 dolgozatos tagozat esetén) elbírálását.

A kérdőíves felmérések alapján vegyes a bírálatok megítélése, itt is a jellemző 75% körül mozog az inkább pozitív visszajelzések száma. A korrektségre a hallgatók jobb értékelést adtak, mint a konkrét pontszámokra, ez tükrözi a bíráló hozzáállása közötti különbségeket is. Egy tagozatban volt szükség további bíráló kijelölésére, mert az

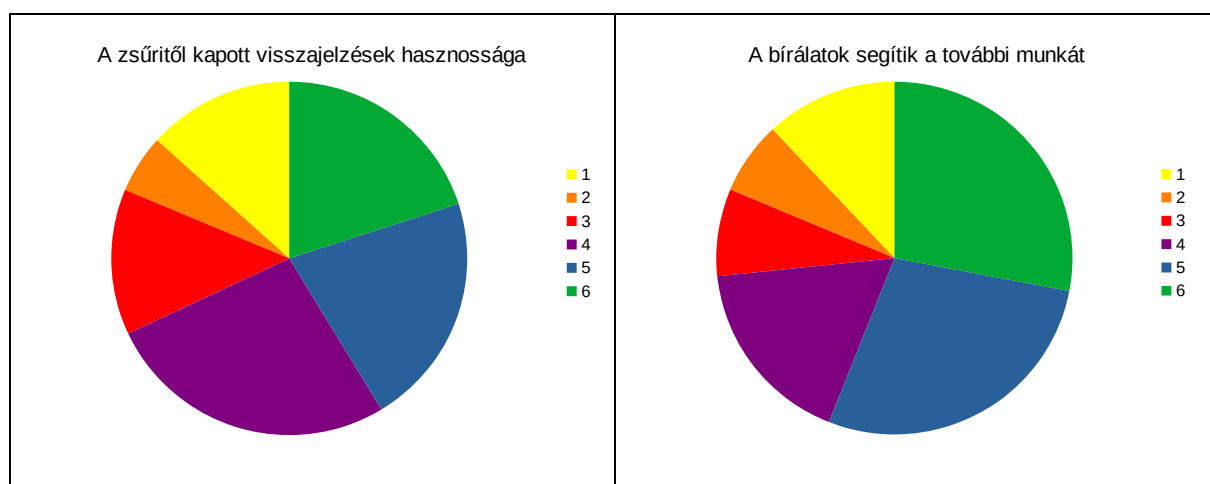
eredetileg kijelölt egyik zsűritagtól csak nagyon rövid, a pontszámok szakmai indoklását nem tartalmazó visszajelzést kaptak a dolgozatok.

5. A zsűrizés tapasztalatai

Nagy a szórás a kérdések terén; van zsűri, amely az adott témában kb. vizsgáztatja a hallgatót, a háttértudását firtatva és van amelyik csak pro forma, udvariasságból kérdez. Igaz, itt fontos szerep jut annak, hogy mennyire közeli a dolgozat témája az adott zsűritagok kutatási területeihez. (A nagyon távoli és a nagyon közeli téma is növeli a „lepontozás” esélyét.) Összességében úgy gondoljuk, hogy a zsűrik megfelelően álltak hozzá a feladathoz, felelősséggel és szakmai alapon igyekeztek döntést hozni. Konkrét tudomásunk van olyan tagozatról, ahol az egyik bíráló egy szerinte a tagozatból „kilógó” dolgozatot alacsonyabb pontszámmal értékelt, a szóbeli előadás után azonban ezt a zsűri korrigálta, és az illető munka végül helyezett lett. Mi ezt a zsűri megfelelő működéseként értékeljük, ahol jól működött a tagok közötti kommunikáció és a munka tényleges szakmai értékének megítélése.

A hallgatók által a zsűritől kapott visszajelzések hasznossága (az írásbeli bírálatokat is ideértve) a „szokásos”, kb. 3/4 részben inkább elégedett eloszlást mutatja.

6. **A megnyitó és a záróülés résztvevői (közéleti és a tudományos élet szereplői)**

A budapesti helyszín nyilván nem kedvez a nyitó-záró rendezvény nagy látogatottságának. A megnyitón a hallgatók kb. fele sem volt jelen. A díjkiosztón kicsit jobb volt az arány. (A fél napra eljövök a laborból/munkahelyről sok aktívan kutató hallgatónak jelenthetett alternatívát – így hétfőn hamarabb, de nem reggel, eljöttek és szerdán későn értek be.). Ezzel együtt a helyszín adottságait is figyelembe véve a részvétel megfelelő volt. A nyitó rendezvényre meghívtuk Esztó Zsuzsát, Roska Tamás özvegyét, a záró rendezvényen a díjakat felajánló cégek többségének képviselői jelen voltak.

7. **A középiskolások bevonásának tapasztalatai, tanulságai** (hogyan érték el őket, hány középiskolás vett részt, mely intézményekből, milyen programokat szerveztek nekik, hasznosnak gondolják-e a középiskolások bevonását?)

A középiskolások bevonása előzetes várakozásainknál nehezebben ment. Bár első megkereséseinkre számos iskola jelezte érdeklődését, ténylegesen sokkal kevesebben regisztráltak, és a megjelentek száma még ennél is alacsonyabb volt. Nincs eszközünk arra, hogy a regisztrált diákokat rávegyük arra, hogy ténylegesen eljöjjenek – mi azt gondoljuk, hogy ha a programkínálat alapján beregisztrálnak diákok, akkor már el is jönnek, de ennél jobban motiválni őket nem feltétlenül tudjuk. Az egyes iskolákkal, tanárokkal való személyes kapcsolatok egyébként sokat jelentettek.

8. **A Roska Tamás tudományos előadás tanulságai, tapasztalatai**

A Roska Tamás díj odaítélése a szakmai bizottság hatásköre és döntése volt. A kezdeményezésnek nagyon örültünk. Az előadást a díjazott korrekten megtartotta, azonban szervezőként és az utólagos ítékezés némileg unfair bölcsességével úgy gondoljuk, hogy a díjazott esetében elsősorban a pályázata során beküldött, profi videóanyag lehetett a mérleg nyelve. Természetesen, a szűken vett előadói díjnak ez megfelelhet, bár felveti a kérdést, hogy a legprofibbra vágott, megvilágított és megszerkesztett videó feltöltője valóban a legjobb előadó-e, illetve a profi előadás valóban a leg súlyosabb odaítélési szempont? (És kérem, ne legyen üldözési mániánk, a Roska díj megnyitóra történő oda-nem-készítése tisztán a szervező titkár rutintalanságának számlájára - hiszen ez az első OTDK-ja ilyen minőségben - írható).

9. **Sportprogramok a szekcióban** (konkrétan milyen programok, tevékenységek voltak, hol és hogyan népszerűsítették őket, hányan vettek részt a sportprogramokon, kaptak-e a résztvevők jutalmat, hasznosnak ítéli meg a sportprogramokat az OTDK-n?)

Sportprogram tekintetében az épület adottságait és a konferencia szoros időbeosztását is figyelembe véve a belső udvaron két asztalon asztaliteniszesezési lehetőséget tudunk kínálni a résztvevőknek, mellyel többen örömmel éltek a szünetekben levezetésként, az asztalok az idő jelentős részében használatban voltak. (A tornatermünket az étkezések biztosítása és előkészítése kapcsán kellett használnunk, így oda sportprogram szervezése nem volt megoldható.)

10. **A lebonyolítással kapcsolatos szervezési, módszertani tanulságok összefoglalása** (15-20 mondatban)

Úgy véljük, a tagozatbeosztás és a zsűrik kijelölése összességében megfelelően sikerült. Nyilván tökéletes megoldás nincs, voltak homogénebb és kevésbé homogén

tagozatok a beérkezett pályamunkák fényében. Egy nagyon kilógó témájú dolgozatot az OTDT és a Humán Tudományi Szekció vezetésével egyeztetve átsoroltunk.

A Biológia Szekció hagyományosan nem szelektál a beérkezett dolgozatok színvonala alapján. A zsűritagoktól több dolgozat kapcsán is kaptunk olyan visszajelzést, hogy adott dolgozatok színvonala nem éri el a kívántat. Ezen dolgozatok egy része középiskolás résztvevőktől származott, melyeket az OTDT álláspontja alapján a többi dolgozattal egyformán kellett bíraltatnunk és szerepeltetnünk, de volt több, egyetemi környezetből érkező, a jobb középiskolásoknál alacsonyabb színvonalú munka is. A célt, hogy a középiskolai hallgatók számára az OTDK lehetőséget biztosítson arra, hogy munkájukra érdemi szakmai visszajelzést kapjanak mindenképpen támogatandónak tartjuk.

A Biológia Szekció hagyományosan nem oszt pénzdíjat, a díjakat a szponzorok felajánlásaiból fedeztük. A gyakorlatban ez nem volt egyszerű feladat, hiszen a díjazottak pontos száma és kiléte csak a zsűriülés után derül ki. Pl. nem magyar anyanyelvű hallgató számára nem megfelelő ajándék egy magyar nyelvű, mégoly színvonalas könyv, illetve a többszerzős, díjazott dolgozatok esetét is kezelnünk kellett. Összességében ez persze inkább kellemes kötelesség, mint probléma volt, de fontos szempont a további konferenciákra nézve.

Az „extra” díjak (prezentációs díj, PSAT, DOSZ díja) kapcsán az ideológiai szempontok, az adományozó szervezetek bemutatása és a díj nagyra-becsültsége sokszor megjelent a tájékoztatások alkalmával. Ugyanakkor azok a praktikus információk -, hogy ki dönt a díj odaítéléséről (kinek van szavazati joga, és hol történik a szavazás), milyen oklevelet kap a díjazott (ki nyomtatja és ki írja alá) illetve milyen tárgyat, díjat és kinek kell átadni – gyakran elvesztek.

Az adott tagozatot meglátogatni kívánók száma nem az előzetesen becsültnek megfelelően alakult, így nagyon üres és túlszűfolt termék is voltak a konferencia alatt. Esetleg a netes regisztrációnál – a végleges program kihirdetése után – érdemes lehet rákérdezni arra, hogy a jelentkező mely tagozat előadásaira szeretne beülni, ezáltal jobban lehetne tervezni a termék méretét, elosztását. Igaz az is, hogy ez a beosztás elég hamar megszületett, számos más szempontot is figyelembe véve. Nagy szerencsénk volt, hogy az utolsó pillanatban megkapott (vagy az előzetesen feltöltött prezentációból kikövetkeztetett) hangosítási igényeket teljesíteni tudtuk (még ha a hallgatói visszajelzések alapján nem is mindig teljesen zökkenőmentesen).

Mi nem tartottunk előzetes zsűrimegbeszélést, ami a zsűritagok egy részének egyetértésével, más részük hiányérzetével találkozott. Utólag is úgy gondoljuk, hogy nagyon nehéz lett volna ezt technikailag beilleszteni, és a zsűrik általában enélkül is hatékonyan működtek.

A visszajelzések alapján a legtöbb probléma a szállás szervezésével adódott. Amennyire örültünk annak, hogy egy fizikailag közeli, jó fekvésű, modern szállodát találtunk, annyi gondot okozott az egyetemi beszerzési rendszer azon sajátossága, hogy a hotellel csak egy utazási irodán keresztül tudtunk hivatalosan kommunikálni. Bár mindent megtettünk a közvetlen kommunikáció érdekében, a rendszer miatt számos információ nem megfelelően jutott el az egyes partnerekhez, és ez sajnos több résztvevő számára kényelmetlenséget okozott. A másik probléma az egyes résztvevők igényei és a kínált tényleges szolgáltatás közti különbség kapcsán jelentkezett, ennek rossz felmérése miatt természetesen a szervezők vállalják a felelősséget.

Számunkra tanulságosak azok a hallgatói visszajelzések, amelyek a zsűritagokat hiányolták a hajós bankettől, hogy ott a résztvevők további szakmai visszajelzéseket kaphassanak munkájukról. Mi kifejezetten azt gondoltuk, hogy a szoros szakmai program után előnyösebb, fesztelenebb a bankett, ha azon csak a hallgatók vesznek részt. Más oldalról a legtöbb – különösen a budapesti, de a legtöbb magyarországi is – zsűritag rögtön a tagozati ülés után távozott, így azt gondoltuk, hogy eleve nagyon

kevesen vettek volna részt ezen az eseményen, mely amúgy a főzsűri ülésével párhuzamosan zajlott, így az elnökök részvétele nem volt megoldható. Mindenesetre ez egy megfontolandó pont lehet a későbbi konferenciák szervezői számára.

11. Milyen fejlesztések-újítások voltak az Önök szekciójában? (applikációk, környezettudatosság stb.)

A konferenciaprogram követésének segítésére egy mobilos applikáció állt rendelkezésre, mely lehetőségeinket tükrözve egyszerű volt, de a legfontosabb információkat tartalmazta.

A többi újítás a középiskolások programjaihoz kapcsolódott, számukra több bevezető előadást szerveztünk egyes tématerületekhez kapcsolódóan, ezenkívül MakerSpace foglalkozásokat, valamint természetfilm vetítést kínáltunk fel alternatív programként.

12. Tapasztalatok a Blog, Vlog, illetve egyéb Social Media felületekkel kapcsolatban (hány embert értek el vele, visszajelzések, hasznosságuk)

Ezeken a területeken előzetesen nem várt nehézségekbe ütköztünk. Azt kell gondoljuk, hogy a tudománnyal mélyebben foglalkozó hallgatók exhibicionista vonásaik meglehetősen korlátozottak, hiszen a blog és a különösen a vlog tartalommal való megtöltésére alig lehetett lelkes jelentkezőt találni (még fizetés ellenében sem). Hasonlóképpen ezek olvasottsága is valószínűleg az „emiatt nem éri meg csinálni” szint alatt maradt. (75-ből 4 hallgató jelölte meg a kérdőívben, hogy követte.) Ugyanakkor a Social Media megjelenés (Facebook) ugyanakkor jó információ-terítő felület lehet.

13. A konferencia rövid szakmai értékelése

(5-10 mondatban)

Szakmailag a magyar felsőoktatás kutató-utánpótlását (biztos, hogy utánpótlás? – többen már a „felnőtt ligában” játszanak) láthattuk vendégül. Biztosan sikerült a hallgatókat konferencia-tapasztalathoz juttatni, ami különösen a pályázati pénzzel kevésbé megáldott kutatócsoportok képviselőinél lehet fontos. Reméljük sikerült, bírálóink áldozatos munkája nyomán, a hallgatóknak szakmailag értékes visszajelzést adni munkájukról, amit a további tudományos munkásságuk során hasznosíthatnak. Úgy gondoljuk, hogy a hallgatói visszajelzések alapján ez inkább sikerült, mint nem. Utólag több mindenről elmondható, hogy ha most csinálnánk, máshogy csinálnánk, de ez azt jelenti, hogy mi, rendezők is fejlődtünk a konferencia szervezés során.

14. A konferencia támogatóinak, fő szponzorainak megnevezése (köszönetnyilvánítás)

77 Elektronika Kft.

Auro-Science Kft

Bio-Science Kft.

Deák Balázs (Debreceni Egyetem)

Debreceni Egyetem Hidrobiológiai tanszék

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

Élet és Tudomány/Tudományos Ismeretterjesztő Társulat

Fővárosi Állat-és Növénykert

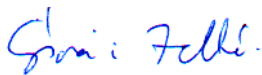
Hiteles Ember Alapítvány

LABEX Laborkereskedelmi Kft.

Magyar Biokémiai Egyesület

Magyar Biológiai Társaság
Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
Magyar Természetjáró Szövetség
Medres Kft.
Nyíregyházi Állatkert
Oncotherm Kft.
Richter Gedeon Nyrt.
SAS Institute Kft.
SOLVO Biotechnológiai Zrt.
Unicam Magyarország Kft.

Budapest, 2019. 07. 17.

Gáspári Zoltán
ügyvezető elnök

Garay Tamás
ügyvezető titkár